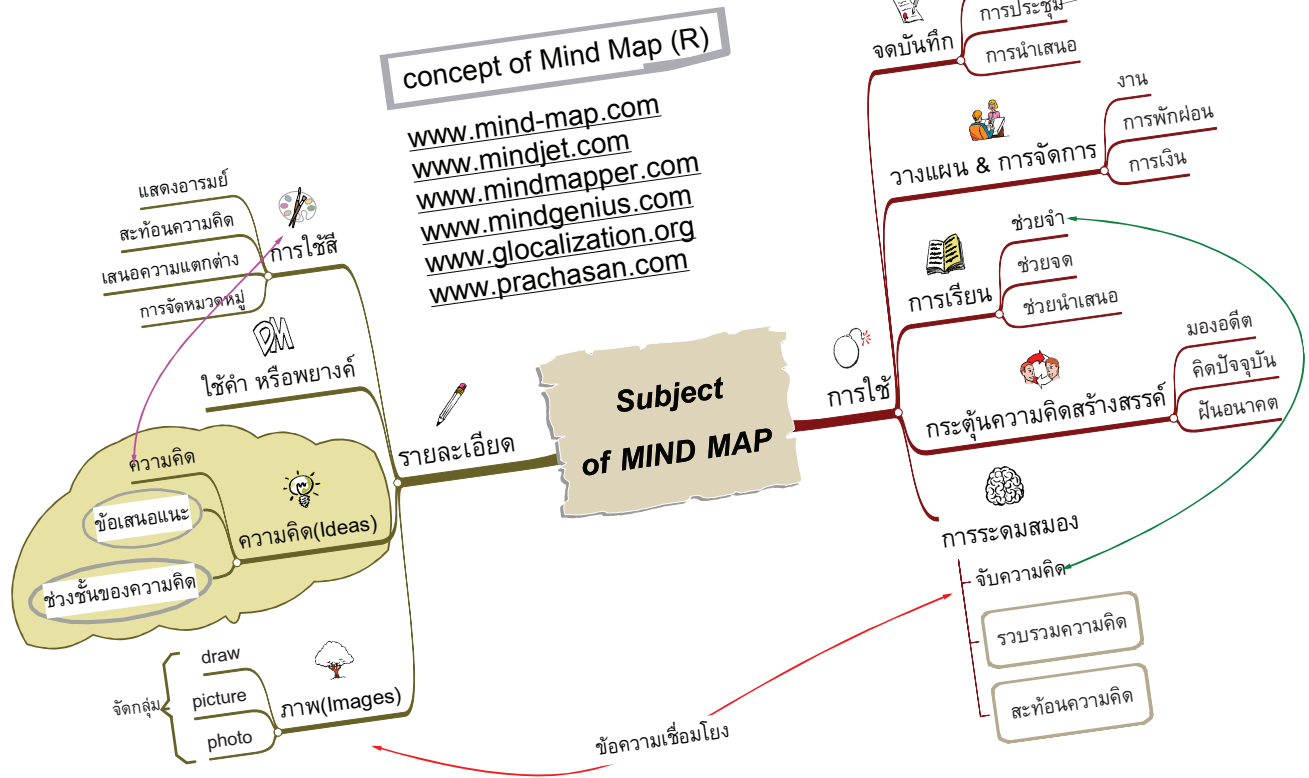

เอกสารประกอบการบรรยาย

Mind Map for Idea Management

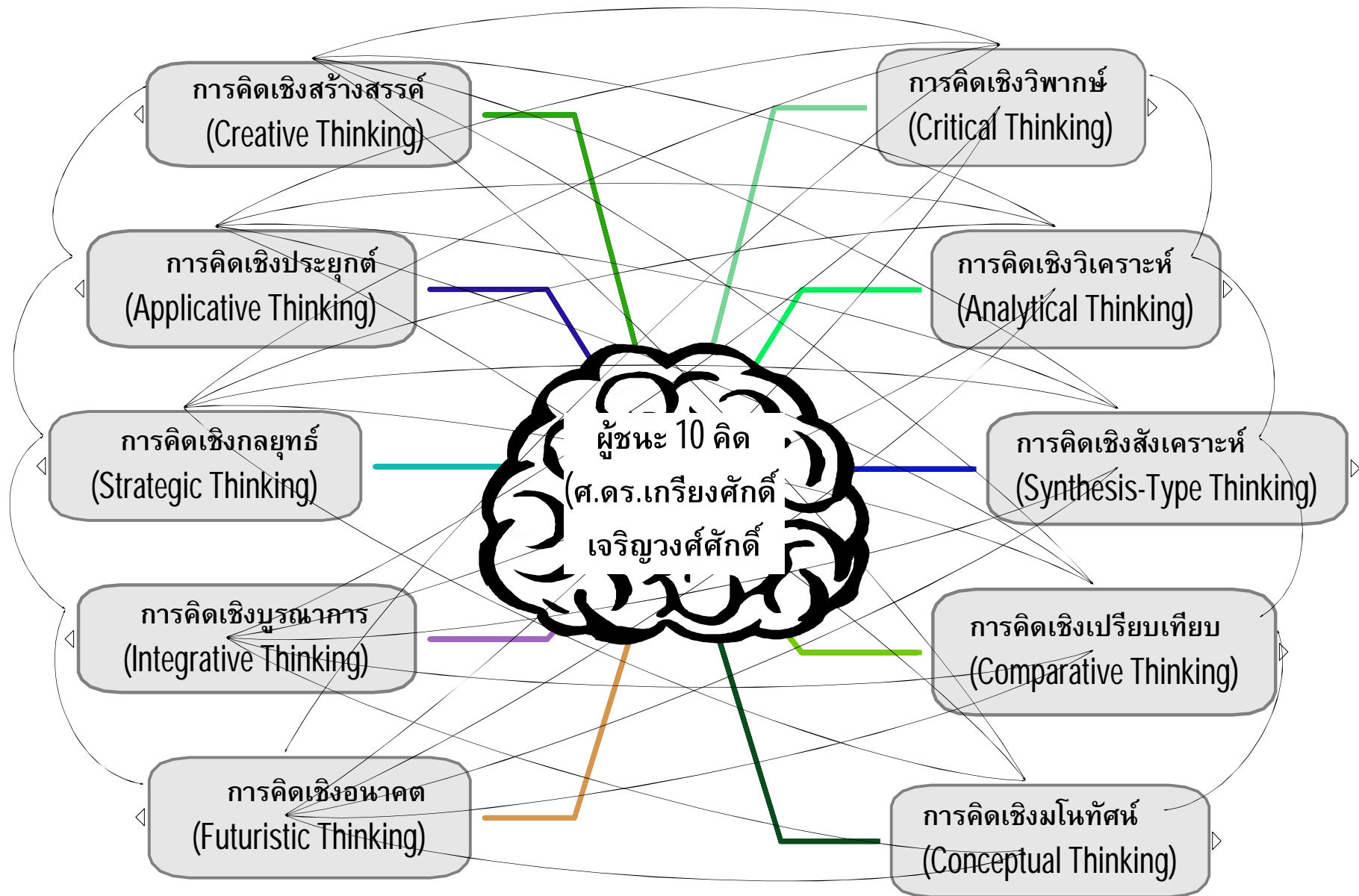
โดย เกษัชกร ประชาสรรณ แสนภักดี
ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล
www.glocalization.org

ค่ายเยาวชนเพื่อสร้างความเป็นผู้นำสำหรับเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ
ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสาขาเทคโนโลยีชีวภาพ
วันที่ 20-22 มกราคม 2549

1. อย่าตำน้ำพริก.....
2. ยังไม่เห็นน้ำ.....
3. โตเพราะกินข้าว.....
4. รถคันใหญ่.....รถคันเล็ก.....
5. คนอ้วนนอน.....คนผอมนอน.....
6. น้าย่อม.....กว่าน้ำมัน
7. เมื่อเอามือไปถูไฟที่ร้อนจัดก็จะ.....
8. แก้วहनถูพื้นหินก็จะ.....
9. เข้าสถานที่ราชการ.....

10. ถ้าเจอสัญญาณไฟแดงก็ต้อง.....
11. ครั้งหนึ่งในชีวิตต้อง.....
12. คนอายุสี่สิบการทำงาน.....กว่าคนอายุสามสิบ
13. ถ้าถูกจับที่เปลี่ยวข้าพเจ้าจะ.....
14. เดินทางในเวลากลางคืนควร.....
15. เมื่อฟ้าสว่าง.....
16. วิทยาลัยแห่งนี้มีอยู่แล้ว_วย

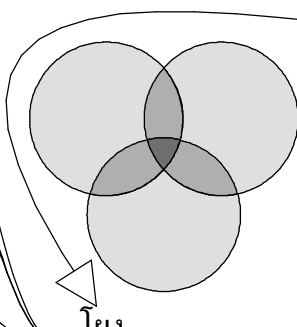

หลักการจัดการความคิดด้วย 4 ยอ
โดย เกษัชกรประชาสรรณ์ แสนภักดี

Integrative Thinking

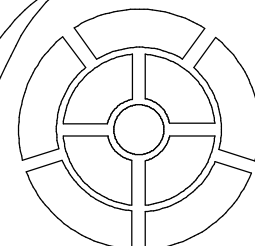
- บูรณาการความคิด
- เชื่อมโยงความสัมพันธ์
- เปรียบเทียบความแตกต่าง
- สร้างสรรค์สิ่งใหม่
- คิดในแบบสังเคราะห์

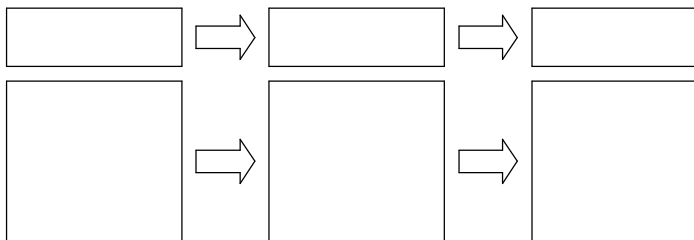
หลักการคิด ด้วยมิติ 4 ยอ (ภก. ประชาสรรณ์)

Synthesis-Type Thinking

- นำประเด็นที่แยกมาย่อย
- ลงไปในรายละเอียด
- เจาะลึกข้อมูลอย่างแยกกาย
- ใช้การคิดเชิงมโนทัศน์
- การคิดด้วยหมวกสีเหลือง

Analytical Thinking

ใหญ่

เริ่มต้นจากภาพรวม

มองขนาดที่ใหญ่

สวมหมวกสีฟ้าในการมอง

ฝึกการมองแบบ Bird eye view

ใช้ความคิดในเชิงกว้าง

Analytical Thinking

แยก

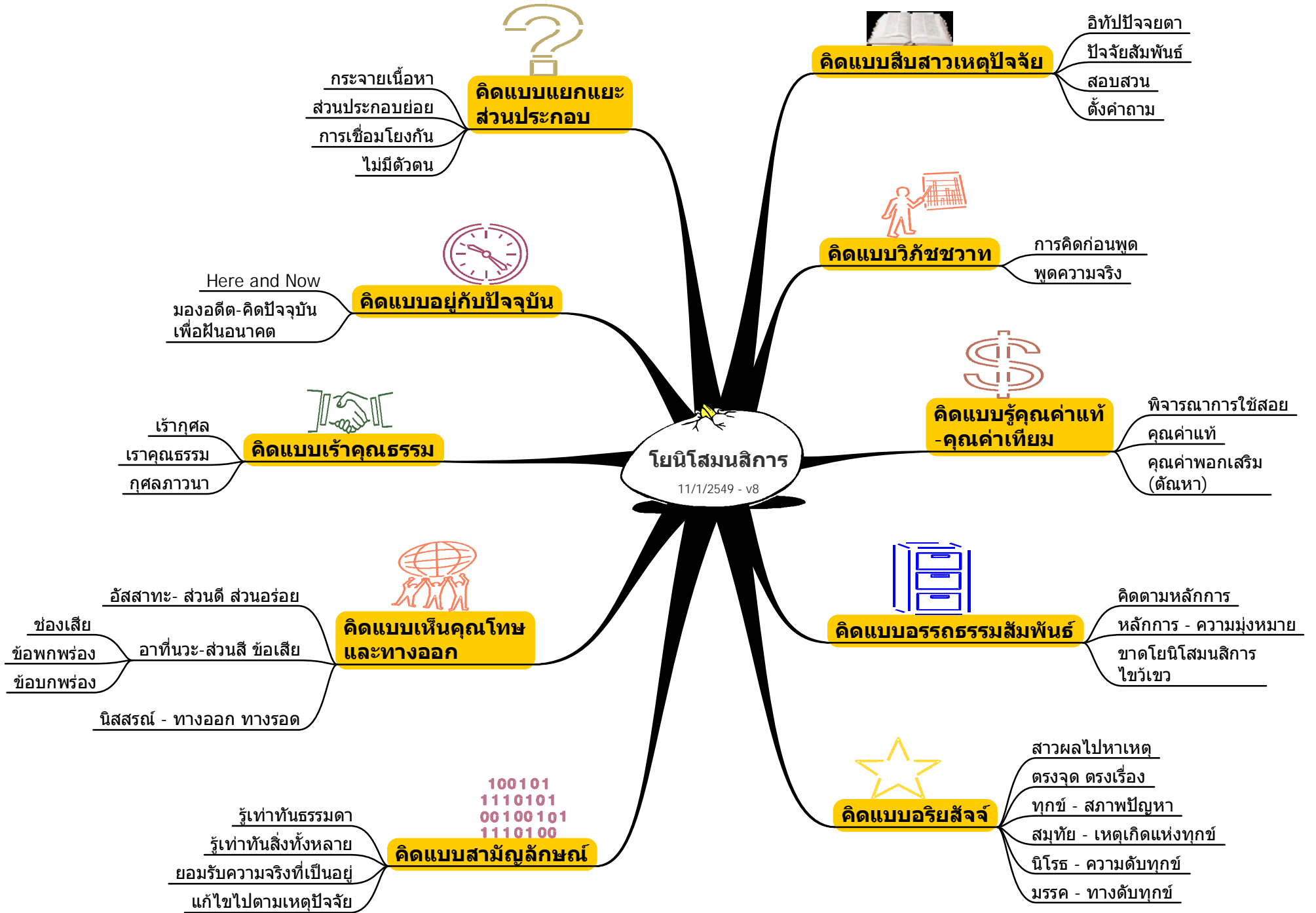
มององค์ประกอบทั้งหมด

แยกประเด็นเป็นหมวดหมู่

ใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์

แยกข้อมูลที่หลากหลาย

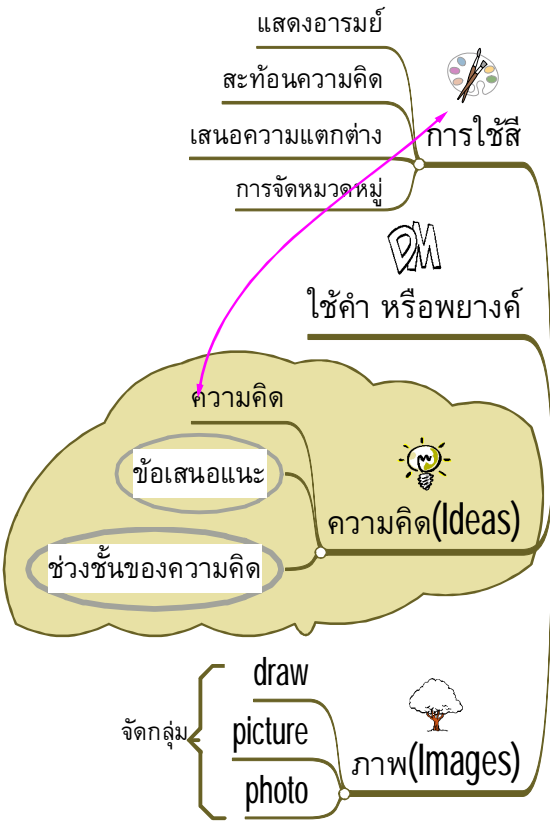
แยกตามหลักวิชาการ

concept of Mind Map (R)

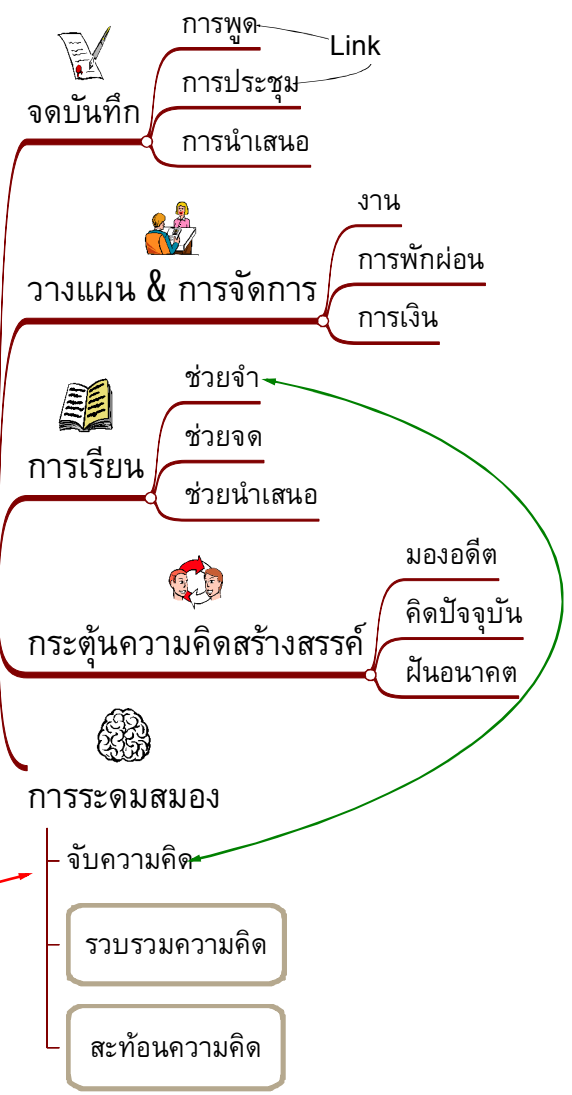
- www.mind-map.com
- www.mindjet.com
- www.mindmapper.com
- www.mindgenius.com
- www.glocalization.org
- www.prachasan.com

Subject of MIND MAP

รายละเอียด

การใช้

ข้อความเชื่อมโยง

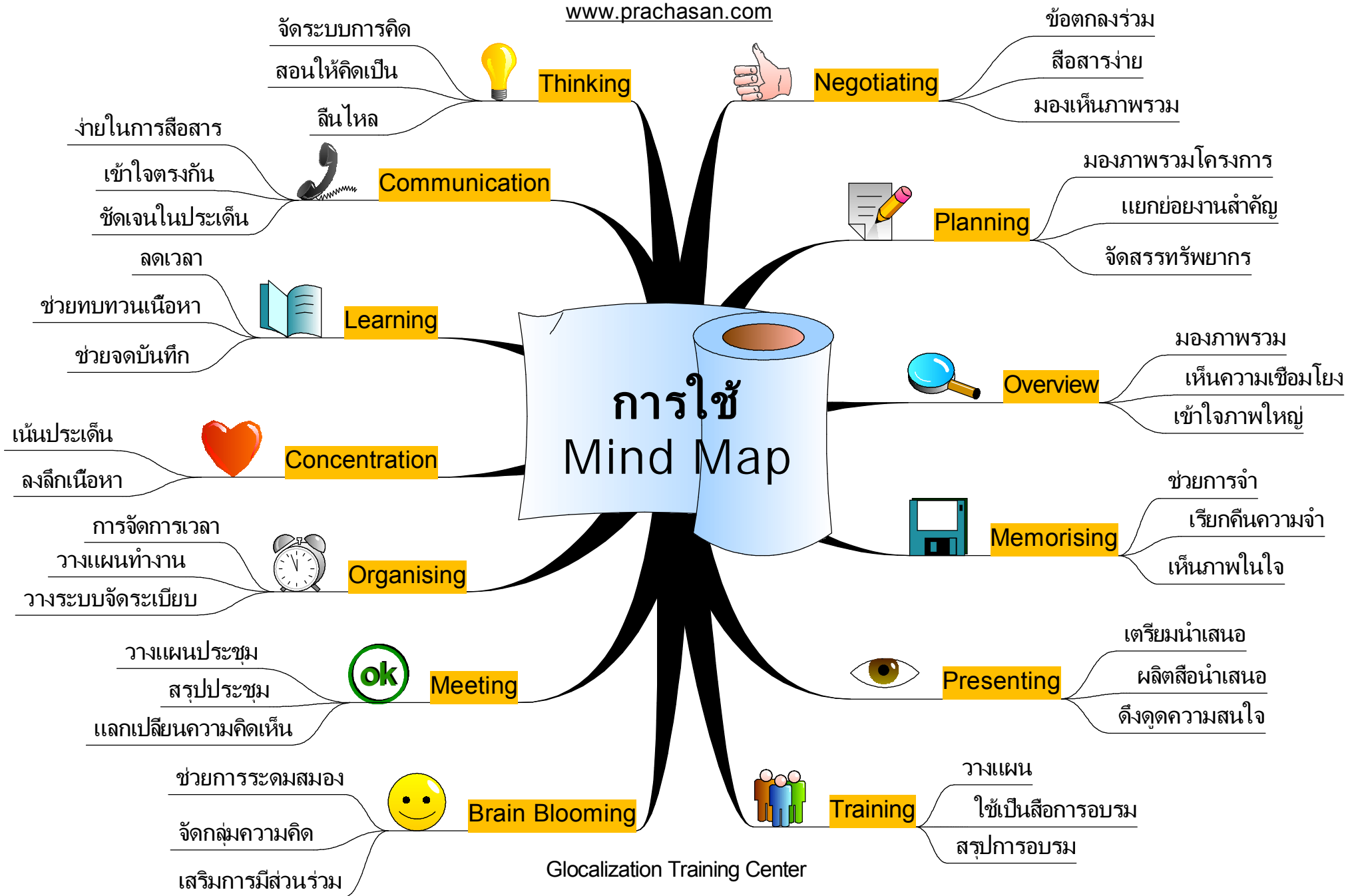
Mind Map Laws

These are the brain-reflecting foundation structures of a Mind Map.
The more of them you follow, the more effective your Mind Map.

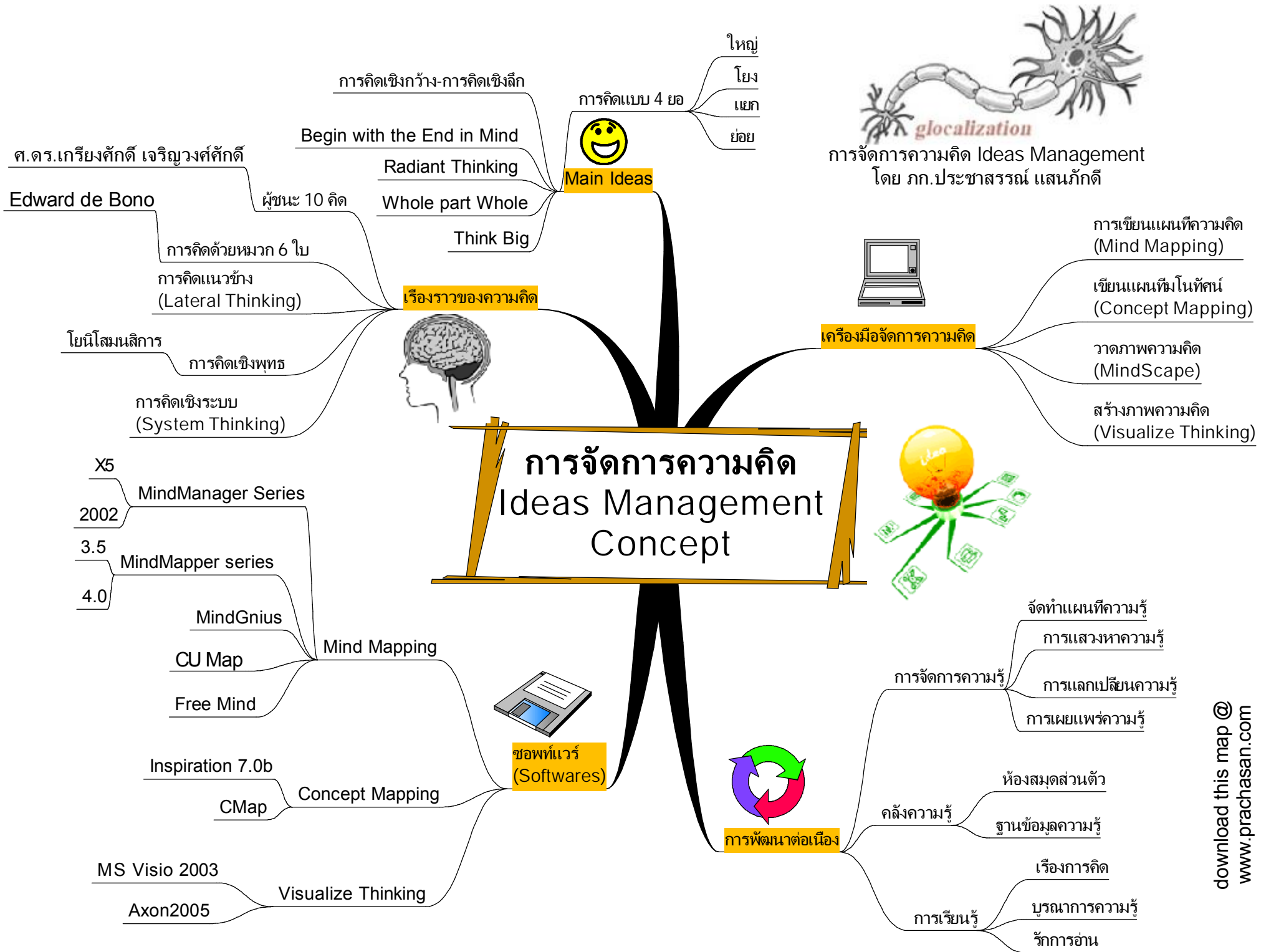
- Start in the centre with an image of the topic, using at least 3 colours.
- Use images, symbols, codes and dimensions throughout your Mind Map.
- Select key words and print using upper or lower case letters.
- Each word word/image must be alone and sitting on its own line.
- The lines must be connected, starting from the central image. The central lines are thicker, organic and flowing, becoming thinner as they radiate out from the centre.
- Make the lines the same length as the word/image.
- Use colours – your own code – throughout the Mind Map.
- Develop your own personal style of Mind Mapping.
- Use emphasis and show associations in your Mind Map.
- Keep the Mind Map clear by using Radiant hierarchy, numerical order or outlines to embrace your branches.

How To Mind Map

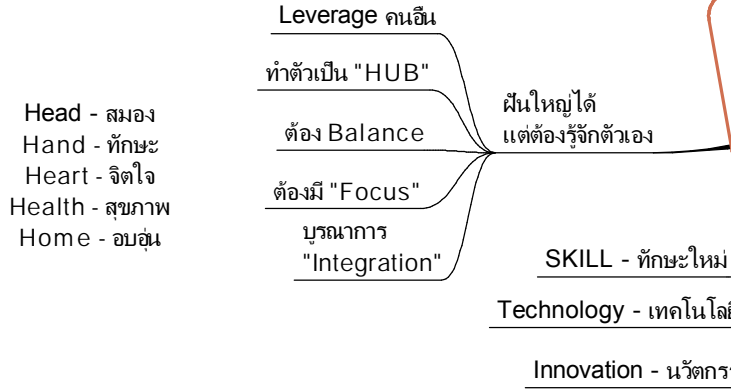
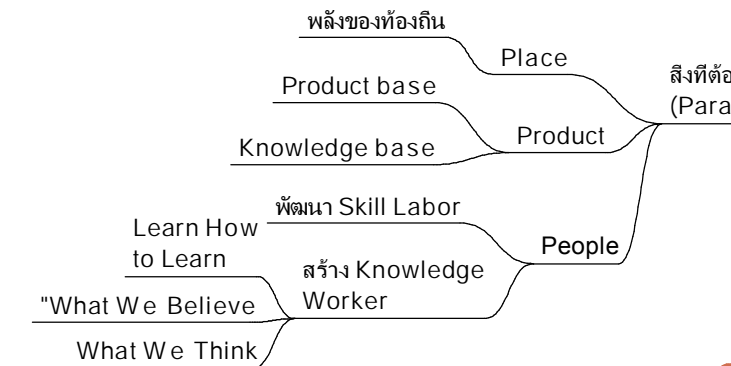
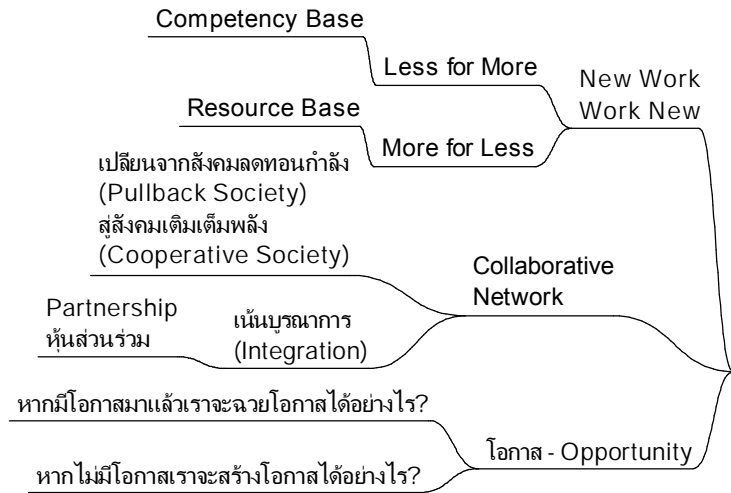
- Turn a large A4 (11.7" x 8.3") or preferably A3 (16.7" x 11.7"), white sheet of paper on it's side (landscape), or use a Mind Map pad.
- Gather a selection of coloured pens, ranging from fine nib to medium and highlighters.
- Select the topic, problem or subject to be Mind Mapped.
- Gather any materials or research or additional information.
- Start in the centre with an unframed image – approximately 6cm high and wide for an A4 and 10cm for an A3.
- Use dimension, expression and at least three colours in the central image in order to attract attention and aid memory.
- Make the branches closest to the centre thicker, attached to the image and 'wavy' (organic). Place the Basic Ordering Ideas (BOIs) or the 'chapter heading' equivalents on the branches.
- Branch thinner lines off the end of the appropriate BOIs to hold supporting data (most important closest).
- Use images wherever possible.
- The image or word should always sit on a line of the same length.
- Use colours as your own special code to show people, topics, themes or dates and to make the Mind Map more beautiful.
- Capture all ideas (your own or others'), then edit, re-organise, make more beautiful, elaborate or clarify as a second stage of thinking.

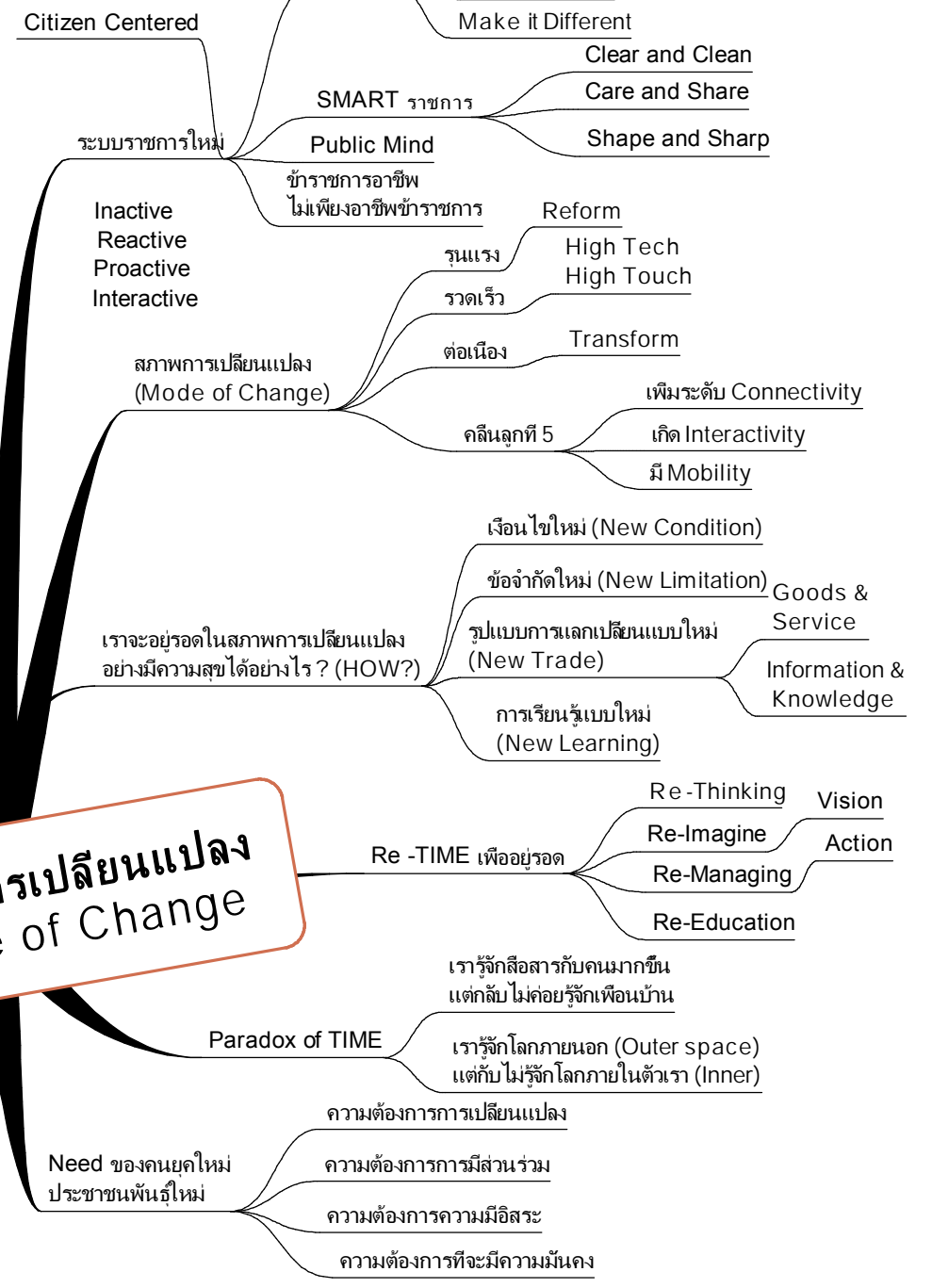

เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้
 ภก.ประชาสวรรณ แสนภักดี www.prachasan.com
 อังอิงกรอบแนวคิดจาก : THAILAND STAND-UP ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์

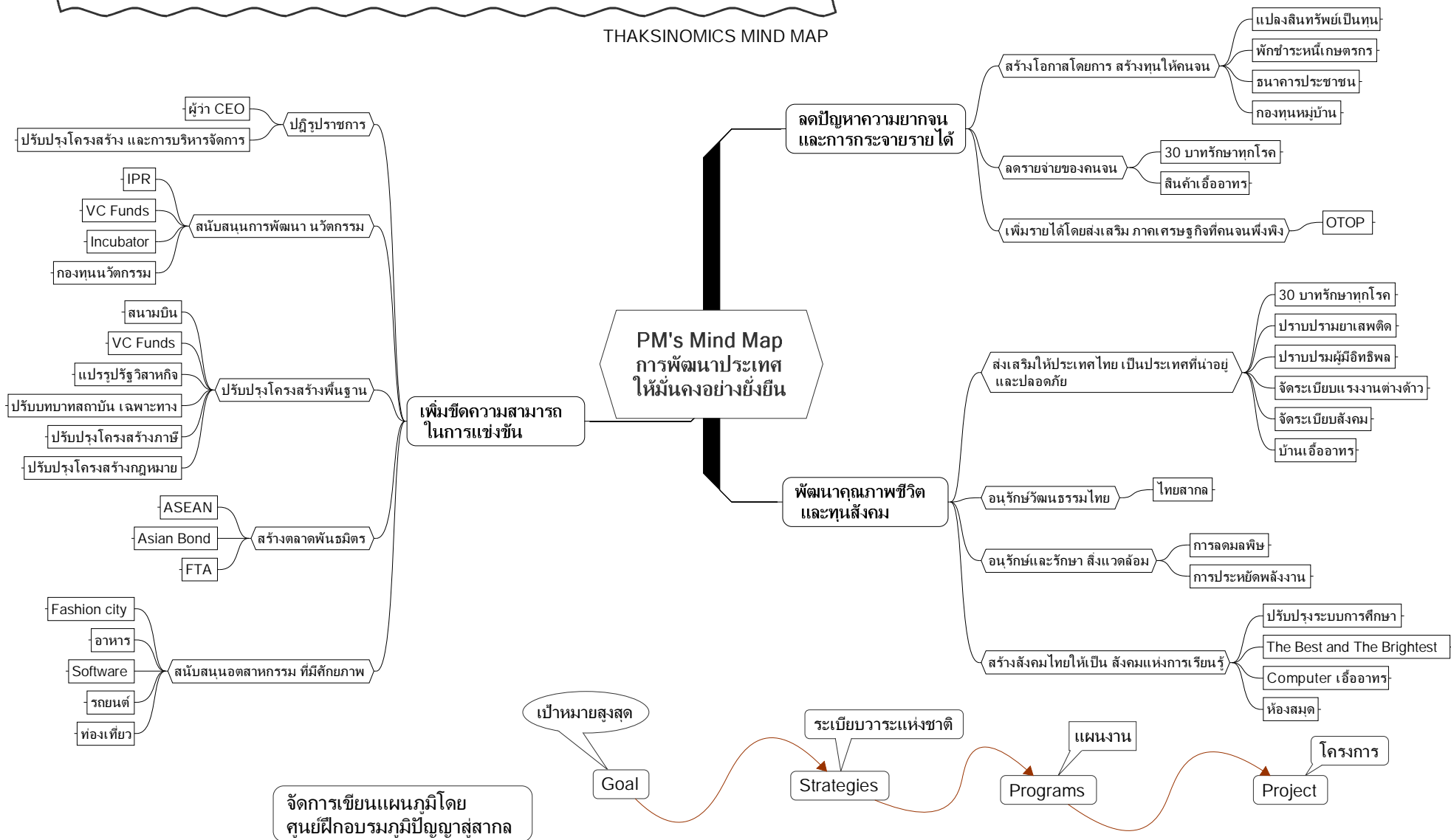

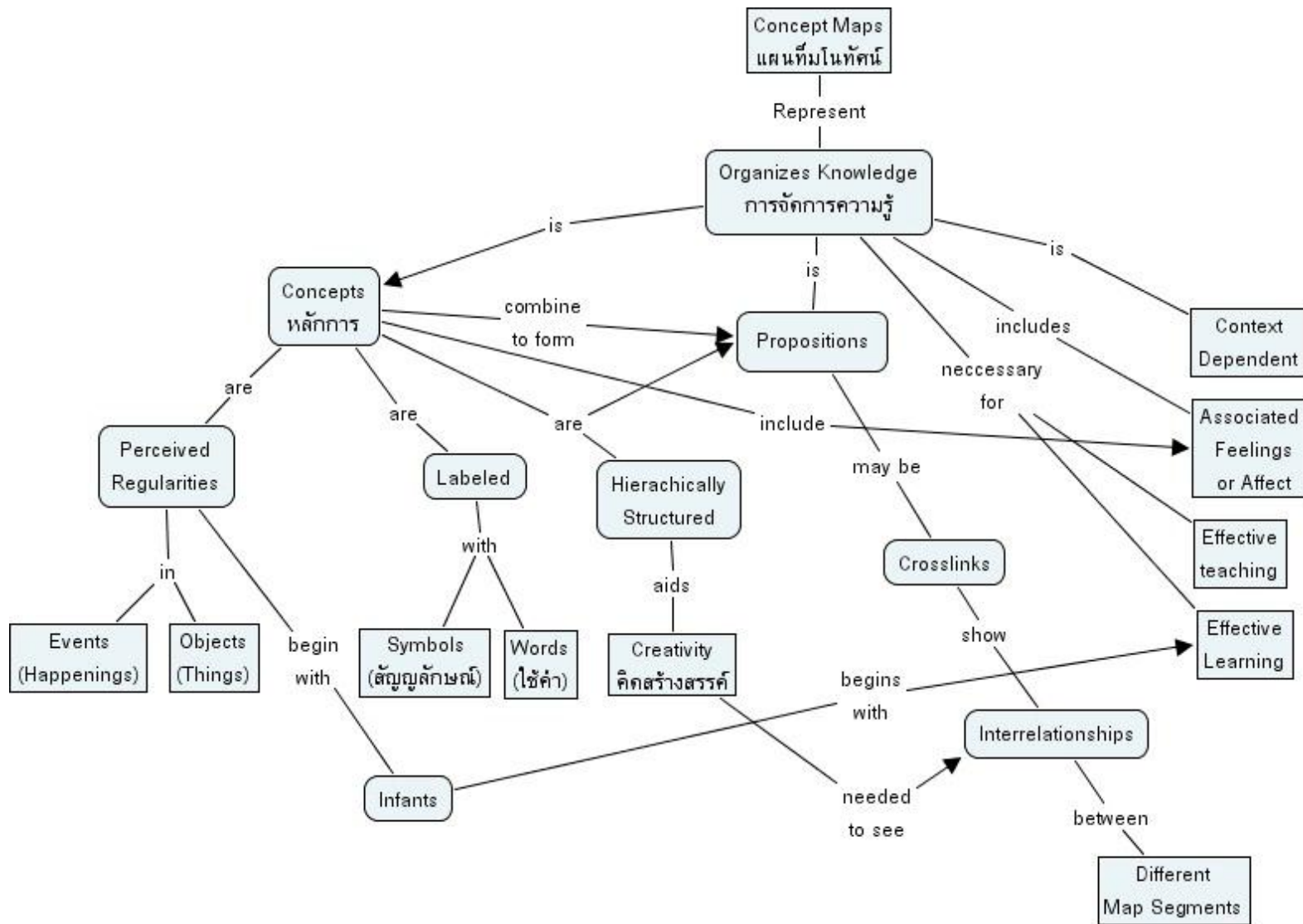
อย่างก้าวแห่งการเปลี่ยนแปลง
The Dance of Change

Mind Map® ของ ฯพณฯ ทักษิณ ในการพัฒนาประเทศ

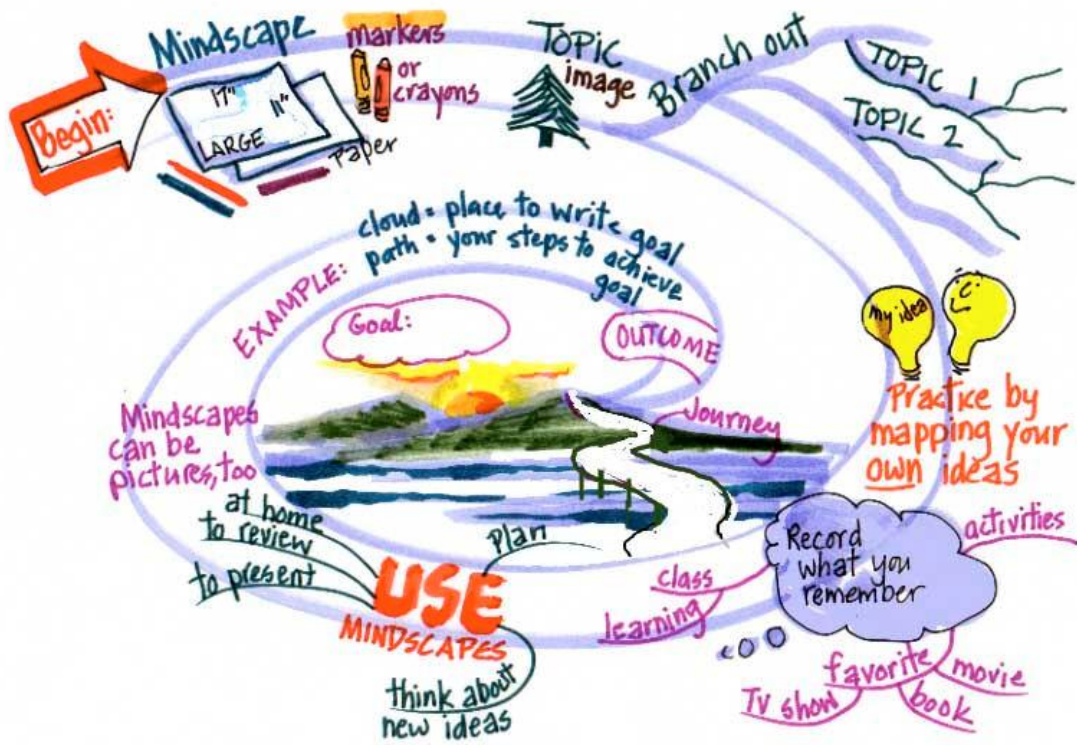
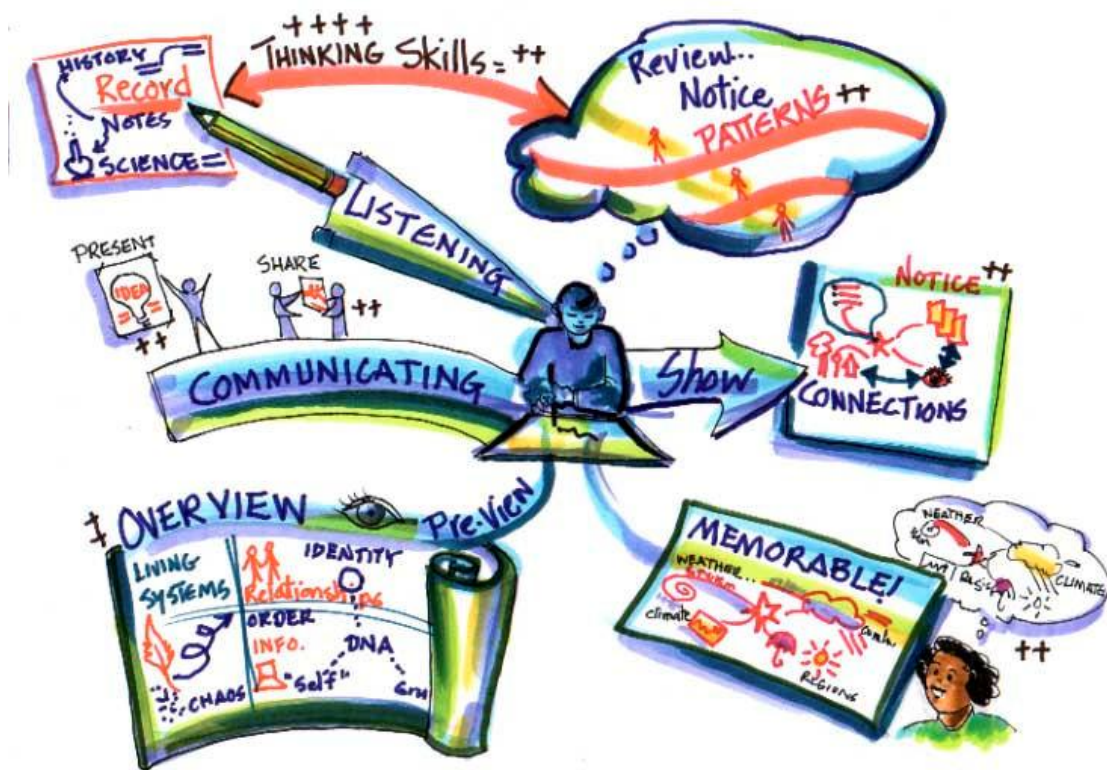
THAKSINOMICS MIND MAP

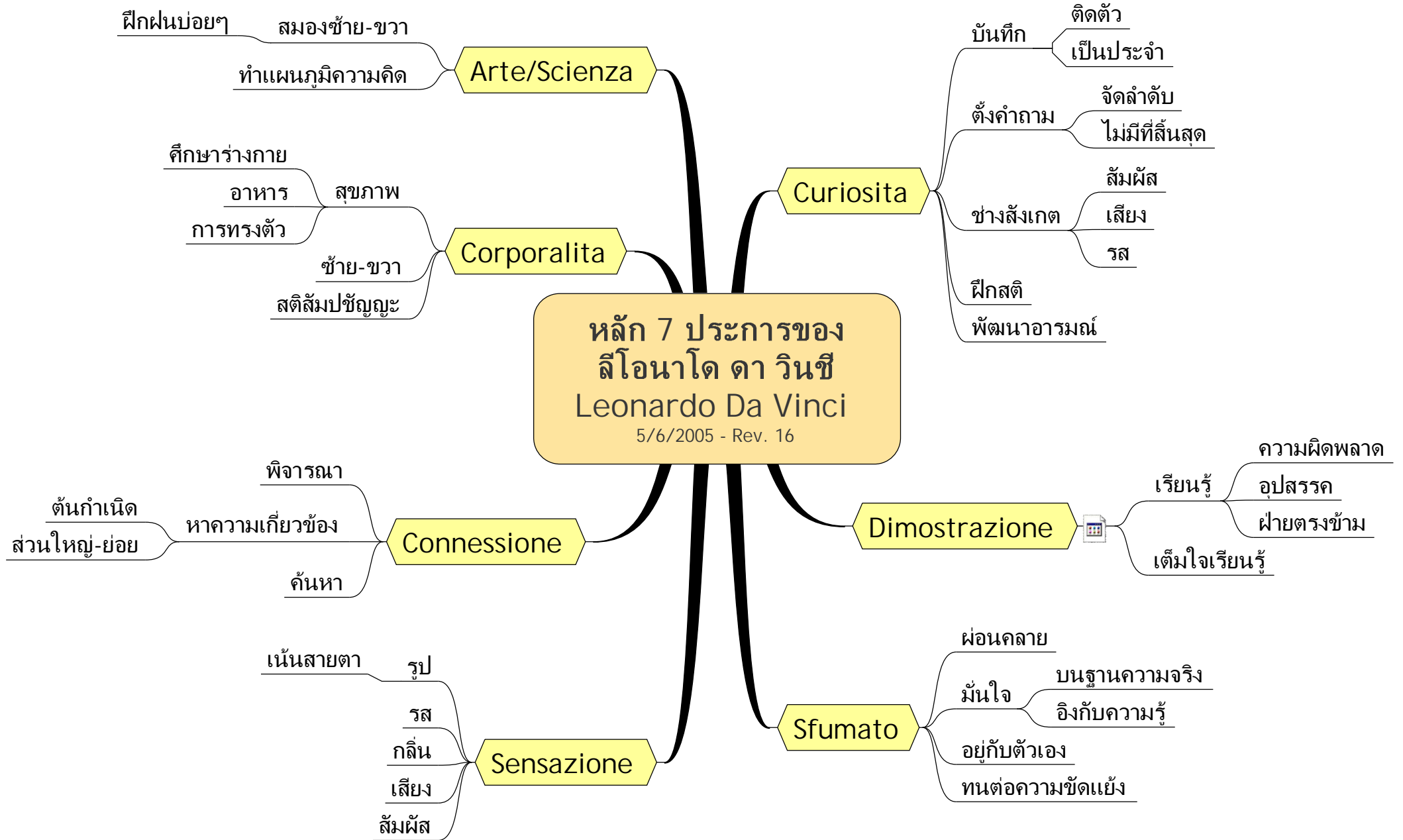

แผนที่มโนทัศน์ (Concept Mapping)

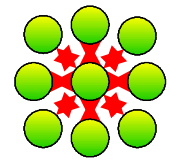
MindScape : แผนภูมิโน้ตค้น

รูปแบบการบูรณาการองค์ความรู้

รูปแบบการบูรณาการหลักสูตร Fogarty (2002)
จากหนังสือ การจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ
ผศ.ดร.สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์
mapping โดย เกษัชกรประชาสารรณ์ แสนภักดี

Threaded

เป็นการบูรณาการโดยมุ่งฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้

รูปแบบ

Cellular or Fragmented

การบูรณาการภายในวิชาเดียวกัน มีการเรียงลำดับหัวข้อ เนื้อหาสาระตามความเหมาะสม

รูปแบบ

Nested

ในการสอนแต่ละหัวข้อสามารถนำทักษะต่างๆ บูรณาการร่วมกัน

รูปแบบ

Shared

เนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอดของ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีบางส่วนคาบเกี่ยวกัน

รูปแบบ

Immersed

เป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มาใช้ร่วมกัน

รูปแบบ

Integrated

เนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่คาบเกี่ยวกัน

รูปแบบ

Connected

เนื้อหาสาระ 2 หัวข้อสามารถสอนเชื่อมโยงสัมพันธ์ความคิดถึงกัน

รูปแบบ

Sequenced

เนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอดของ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กันนำมาจัดสอนในเวลาเดียวกัน

รูปแบบ

Webbed

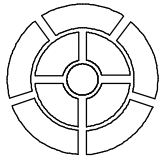
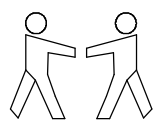
เป็นการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้หลายกลุ่ม มีการกำหนดหัวข้อเรื่องแล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน

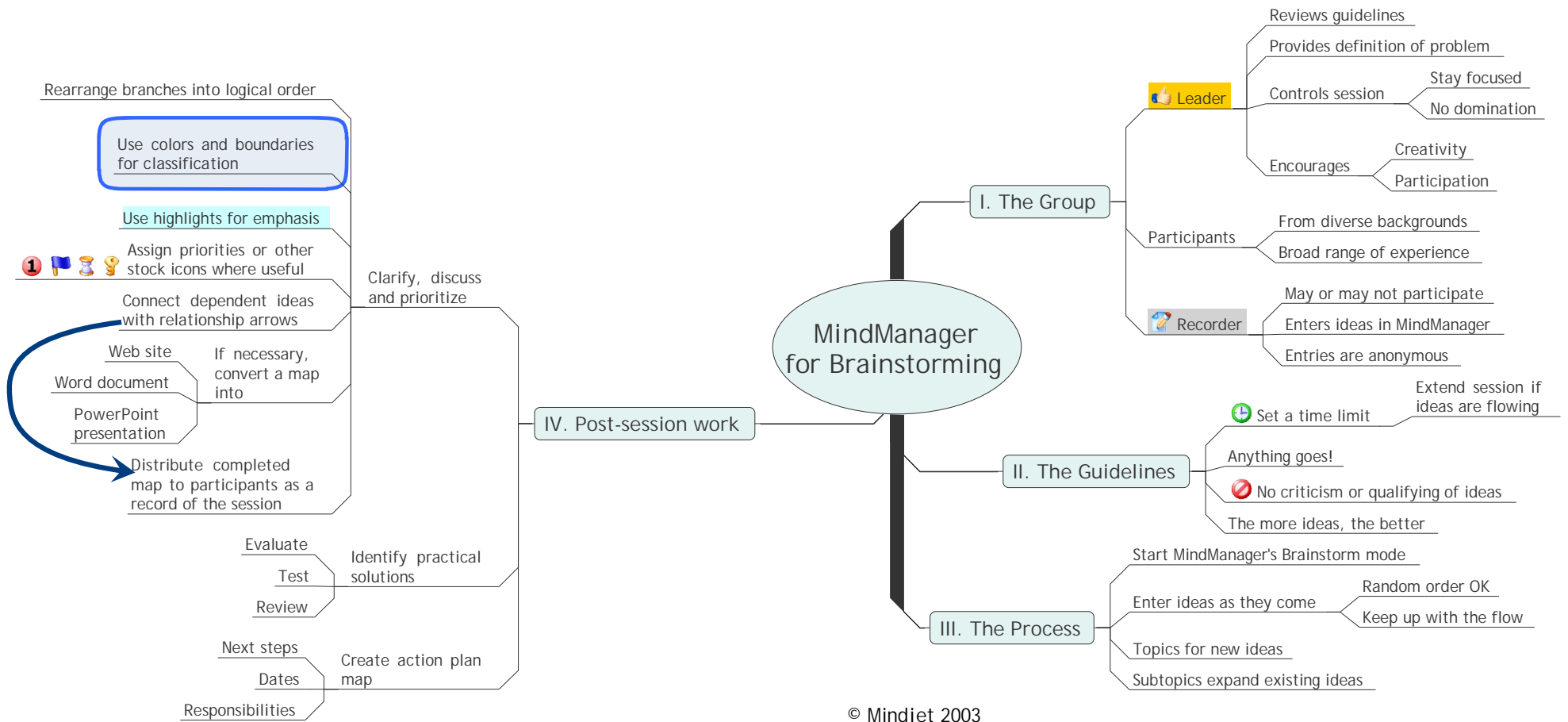
รูปแบบ

Networked

เป็นการนำความรู้ทั้งที่เรียนรู้และได้มาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เชื่อมโยงกัน

รูปแบบ

© Mindjet 2003

SIX

กลยุทธ์การคิด ด้วย ทฤษฎีหมวก 6 ใบ

ดร.เอ็ดวาร์ด เดอ โบโน ได้คิดค้นกระบวนการพื้นฐานในการพัฒนาการคิด ที่ง่ายต่อการจดจำและใช้งานด้วยหมวก 6 ใบ ดังนี้

หมวกสีขาว ให้นึกถึงกระดาษเปล่า ๆ สีขาว ที่พร้อมจะรับข้อมูลลงไป มุ่งความสนใจไปที่ข้อมูลก่อนว่า มีอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ ? ข้อมูลใดที่ขาดหายไป? จำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่? ข้อมูลที่ต้องการนั้นจะได้มาอย่างไร? และจะนำมาใช้อย่างไรจึงจะเป็นประโยชน์ ? ซึ่งอาจมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในภายหลังถ้าเป็นเรื่องสำคัญ ข้อมูลที่มีอยู่นี้ควรกำกับแหล่งที่มา หรือลักษณะไว้ด้วยว่าเป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ฯลฯ เพื่อจะได้รู้ว่าน่าเชื่อถือแค่ไหน

หมวกสีแดง เป็นตัวแทนอารมณ์ความรู้สึกต่อข้อมูลเรื่องราวใด ๆ ในช่วงเวลาขณะนั้น ให้นึกถึงไฟและความร้อนที่เปรียบเหมือนอารมณ์ อันถูกถ่ายทอดออกมาอย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องมีการอธิบายเหตุผลใด ๆ หรือกล่าวขอโทษ ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม ใจดี ไม่ควรใช้ความรู้สึกหรืออารมณ์ในการตัดสินชี้ขาด เพราะอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในนั้น สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของเราได้ ถ้าอารมณ์ดีเราก็จะมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในแง่ดี แต่ถ้าอารมณ์เสีย เราก็จะมองเห็นสิ่งเดียวกันนี้ต่างออกไป

หมวกสีดำ ดูเหมือนจะเป็นหมวกที่มีค่ามากที่สุด ขอให้นึกถึงเสื้อครุยสีดำของผู้พิพากษาที่จะต้องมีความระมัดระวัง รู้จักไตร่ตรอง และยับยั้งการดำเนินการที่อาจเป็นอันตรายเสียหายหรือล้มเหลวได้ เราใช้หมวกสีดำเพื่อพิจารณาว่าสิ่งที่ทำนั้นเหมาะสมกับข้อมูลประสบการณ์ วัตถุประสงค์ และมีธรรมชาติของเราหรือไม่

ตัวอย่างเช่น การออกกำลังกายเป็นสิ่งที่ดี แต่ก็ต้องไม่หักโหมเกินไปเพราะอาจเป็นอันตรายได้

หมวกสีเหลือง แสดงถึงแสงอาทิตย์ และการมองโลกในแง่ดีมีความหวัง เมื่อสวมหมวกสีเหลืองแล้วจึงต้องพยายามแสวงหาคคุณค่าและประโยชน์ในทุกทางเลือก เพื่อให้สามารถนำไปดำเนินการ หรือปฏิบัติจริงได้ ดังนั้นจึงต้องมีเหตุผลเข้ามาประกอบ

ในขั้นนี้ด้วย
ผลจากการมองหาคุณค่าและประโยชน์นี้ จะปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมมีการลงมือปฏิบัติจริง และควรมีการนำหมวกสีดำ (ความระมัดระวัง) มาใช้สลับไปด้วย เพื่อจะได้คอยพิจารณา หรือเฝ้าดูไม่ให้เกิดผลเสียขึ้น

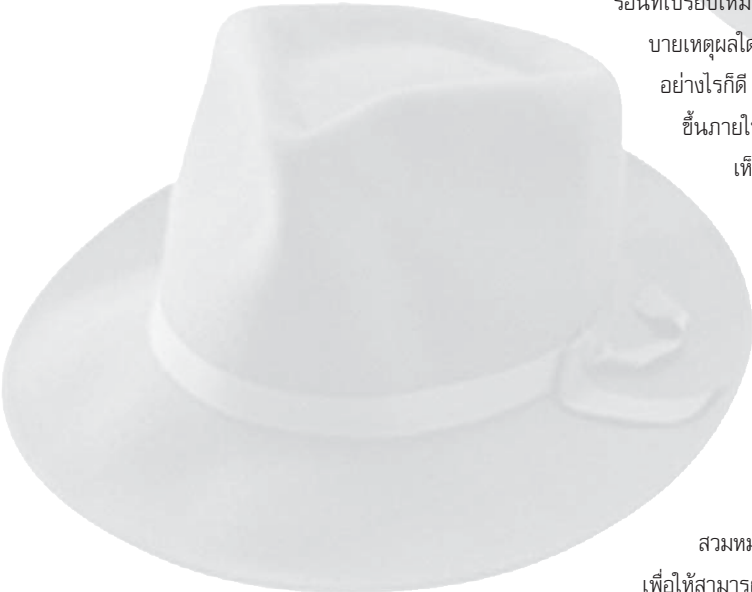
หมวกสีเขียว ให้ความสำคัญไม่มีการเจริญเติบโต แตกกิ่งก้านสาขา หมวกสีเขียวเป็นเหมือนความพยายามที่จะทำให้เกิดความคิดใหม่ ความคิดสร้างสรรค์

การทำท่ายมียอยู่ในหมวกสีเขียว มันทำให้เกิดการลองผิดลองถูก ลองคิดแตกต่างจากความคิดหรือวิธีปฏิบัติเดิม ทำให้สิ่งที่ไม่เคยเกิดสามารถเกิดขึ้นหรือเป็นไปได้ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้คือการเคลื่อนไหวทางความคิด และการเคลื่อนไหวทางความคิดจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยจินตนาการ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้กับความเป็นไปได้ เพื่อการปรับปรุง และการพัฒนา

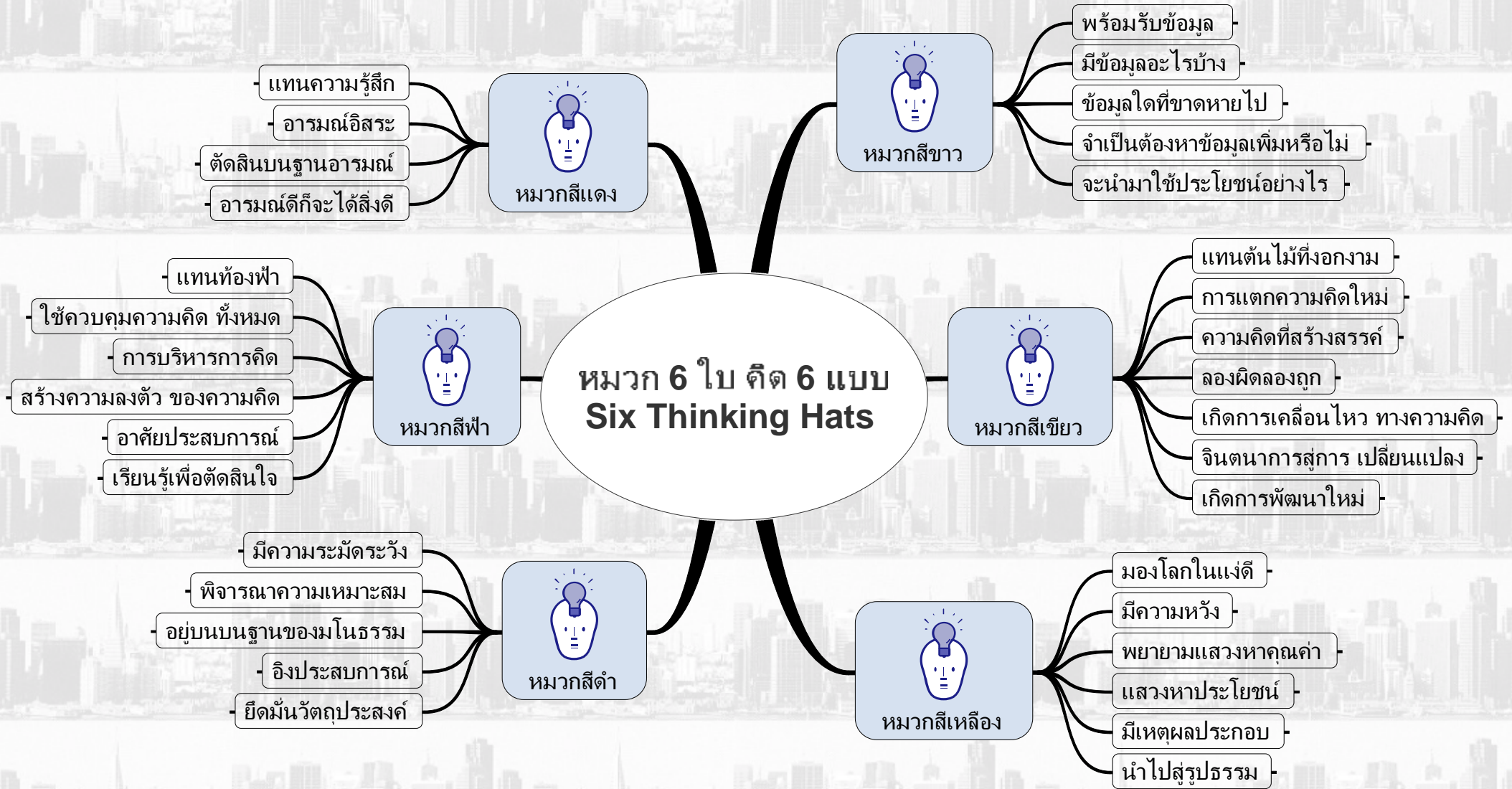
หมวกสีฟ้า ให้คิดถึงท้องฟ้าและทัศนียภาพโดยรวม หมวกสีฟ้าใช้สำหรับการควบคุมการคิดทั้งหมดที่เกิดขึ้น และรวมไปถึงการบริหารกระบวนการการคิด เหมือนการควบคุมเครื่องดนตรีทุกชิ้นในวงให้บรรเลงเพลงออกมาให้ไพเราะที่สุด

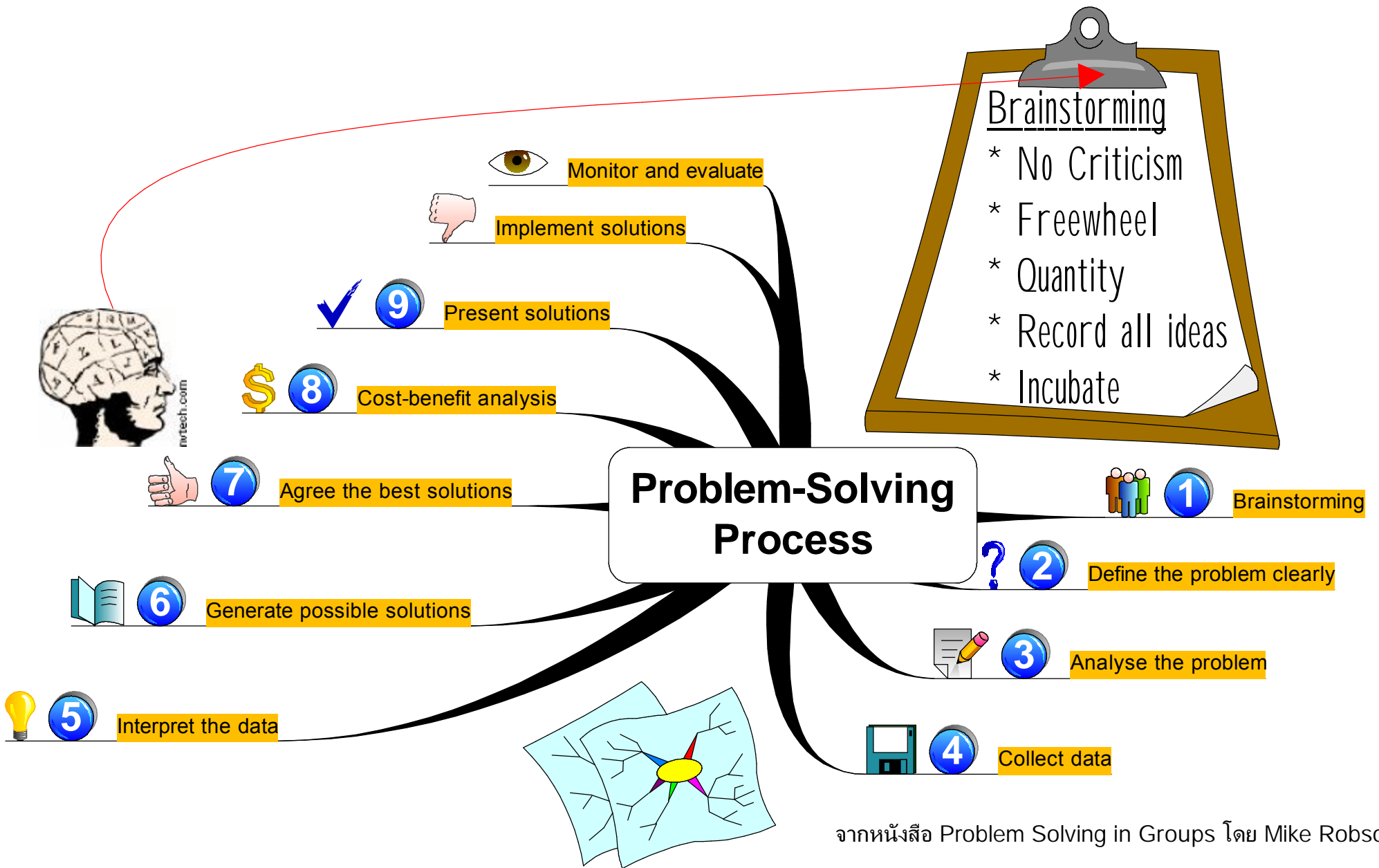
การบริหารความคิดนี้ต้องอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ แก้ปัญหา หรือตัดสินใจภาพต่อไปนี้จะแสดงภาพรวมของหมวก 6 ใบสายใยแห่งความคิด

มีหนังสือ ที่วางจำหน่ายอยู่เล่มหนึ่งซึ่งเขียนเรื่องของ หมวก 6 ใบ ชื่อ ..สนใจก็ทามาอ่านนะ จะได้ช่วยเรื่องของการคิดให้มีประสิทธิภาพ

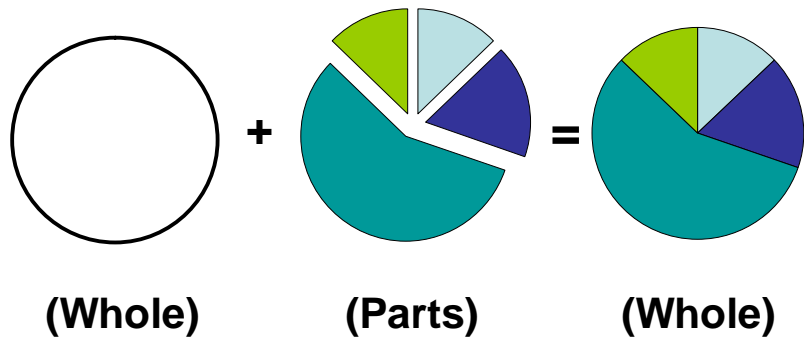
การคิดแบบหมวก 6 ใบ สรุปรจาก Six Hats Thinking Edward de Bono

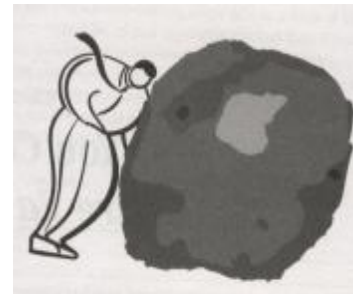
Begin with The End in Mind

มองภาพสุดท้ายก่อนเริ่มต้น

First Thing First---by Mind Map

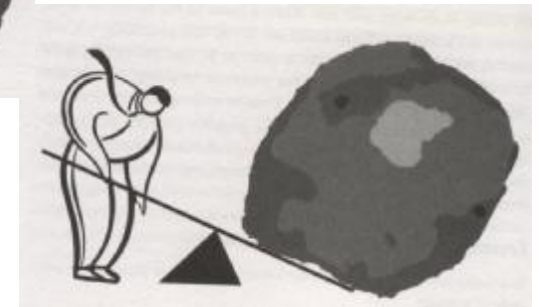
ใช้หัว(คิด)ในการทำงาน

Mind Map

เครื่องทุ่นแรงที่

ทรงประสิทธิภาพ

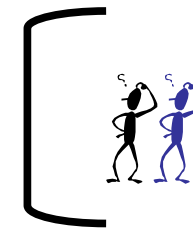
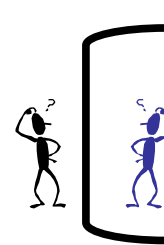
สิ่งสำคัญ ต้องสำคัญ

First Thing First

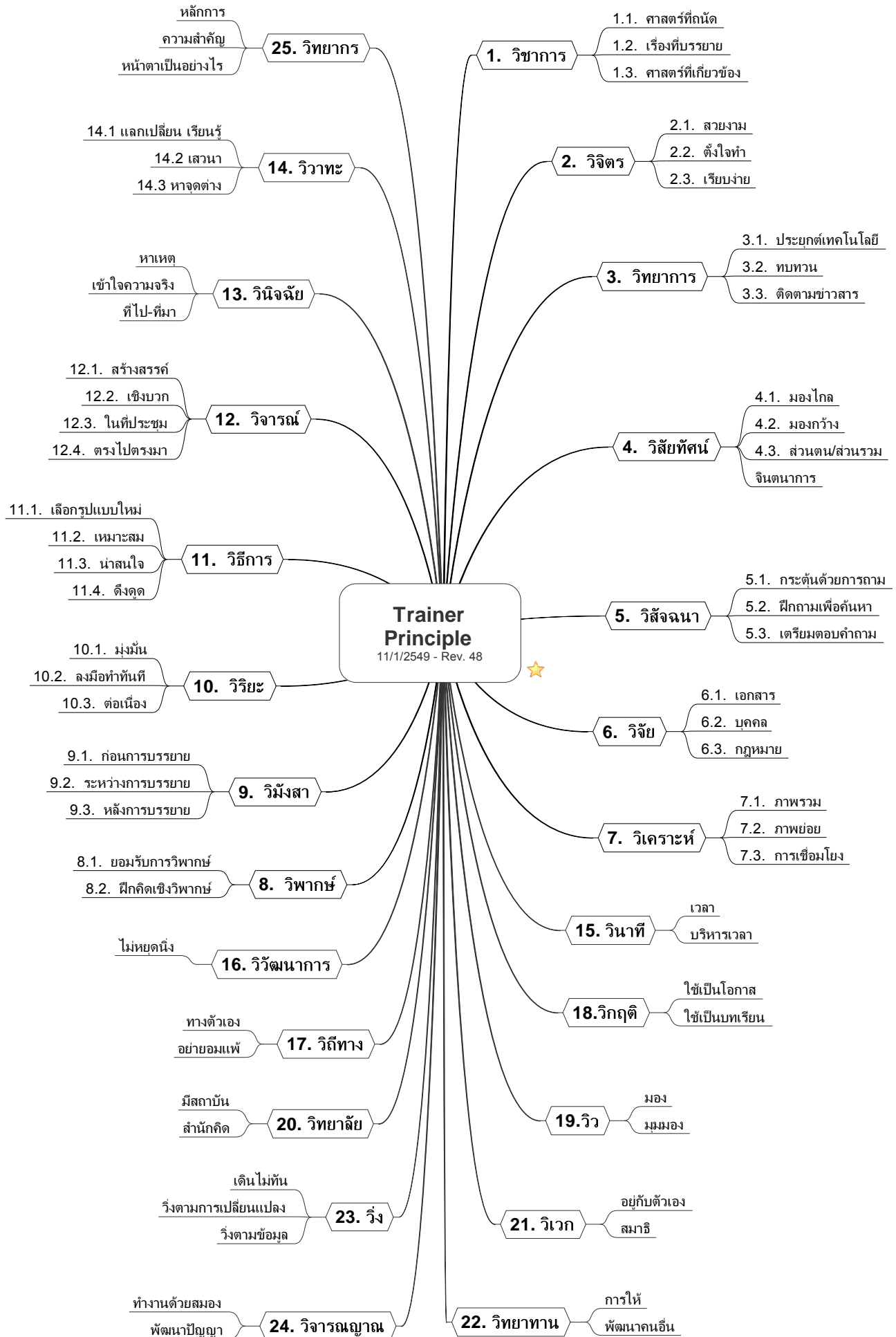

Think Win-Win

Synergize

หลักการเป็นนักสื่อสาร/นักคิดที่มีประสิทธิภาพ Mapping โดย เกษัชกรประชาธรรม์ แสนภักดี

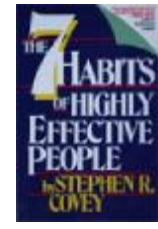
สรุปบทเรียนจาก The 8th Habit Stephen R. Covey

หลักการและกรอบแนวคิดในอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

อุปนิสัย	หลักการ	กรอบแนวคิด
1 ใฝ่ปรารถนาดี	หมั่นรักตัวเอง รักเพื่อนรักใคร่	ศ. อดัมส์ บราวน์
2 เริ่มด้วยหัวใจและจุดมุ่งหมายในใจ	กำหนดทิศทางในใจ	พ. รศ. พงษ์สวัสดิ์/พ. รุ่งโรจน์
3 ทำสิ่งสำคัญก่อน	ความเชื่อส่วนตัวสู่การปฏิบัติ	ศาสตราจารย์ ดร. สุจิตต์ อภิชาติ
4 คิดแบบชนะ/ชนะ	ความเคารพในศักดิ์ศรีและศักดิ์ศรีของตัวเอง	ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ อภิชาติ
5 เข้าใจผู้อื่นก่อน และ	ความเข้าใจในตนเอง	ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ อภิชาติ
6 ฝึกให้ผู้อื่นเข้าใจเรา	การเข้าใจผู้อื่น	ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ อภิชาติ
7 ฝึกให้ผู้อื่นเข้าใจเรา	การเข้าใจผู้อื่น	ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ อภิชาติ

- 1 ไปเอาตัว
- 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ
- 3 ทำสิ่งสำคัญก่อน
- 4 คิดแบบชนะ/ชนะ
- 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา
- 6 ฝึกพลังประสานความแตกต่าง
- 7 ฝึกให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

เชื่อมโยงเรื่องเดิมจาก Seven Habits

แก่นแกนของหนังสือ (Core Content)

- ค้นพบ"เสียง"ภายในตนเอง
- เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นค้นพบ"เสียง"ภายในตัวเอง

คนที่ควรจะได้อ่านหนังสือเล่มนี้

- ผู้บริหารองค์กรทุกระดับ
- มนุษย์เงินเดือนทุกตำแหน่ง
- ครู/อาจารย์ที่ต้องสอนหนังสือ
- นักเรียน/นักศึกษาที่ต้องเรียนหนังสือ

อ่านแล้วช่วยให้คนอื่นค้นหาเสียงตัวเอง

อ่านแล้วช่วยให้รู้ว่าตนเองยังมีศักยภาพไร้ขีดจำกัด

ค้นหา"เสียง"ของตนเองให้พบ

พัฒนาตนเองในแบบองค์รวม

ทำนิสัยทัศนคติให้เป็นจริงด้วยวินัย (Discipline)

ปรับนิสัยชีวิตด้วยอุปนิสัย 7 ประการ

ยึดมั่นในหลักการด้วยมโนธรรมเป็นที่ตั้ง

ใช้หนังสือเล่มนี้เป็น Road Map ให้ชีวิต

พัฒนาตนเองในแบบบุคคลองค์รวม

กาย

สติปัญญา

จิตใจ

จิตวิญญาณ

จัดการเวลา

First Thing First

ประสานพันธกิจเข้ากับชีวิตประจำวัน

Principle Center Leadership

หนังสือเล่มอื่นที่ควรจะได้อ่านประกอบ

เรียนรู้ไปด้วยกัน

The 7 Habits of Highly Effective Families

ใช้พลังสร้างสรรค์ในการสร้างสุข

วิธีการอ่านและการใช้หนังสือ

- อ่านไปคิดไป
- อ่านไปฟังเสียงภายในใจตนเองไปด้วย
- อ่านไปลองทำไป
- อ่านแล้วถ่ายทอดไปยังคนรอบข้าง
- อ่านไปวาดภาพในใจไปด้วย (Mental Model)

ทางเลือกของยุคสมัยปัจจุบัน

- ความยิ่งใหญ่
- ความธรรมดาสามัญ

นำเสนอกรอบแนวคิดในแบบ Mind Map
 โดย เกษียรประชาสรรค์ แสนภักดี M.P.H.
 ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล - Khon Kaen, THAILAND
www.prachasan.com
 อ้างอิงข้อมูลจาก : The 8th Habit From Effectiveness to Greatness
 โดย Stephen R. Covey (www.The8thHabit.com)

- 1 โปรแอกทีฟ
- 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ
- 3 ทำสิ่งสำคัญก่อน
- 4 คิดแบบชนะ/ชนะ
- 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา
- 6 ผนึกพลังประสานความแตกต่าง
- 7 ล้มเหลวให้คมอยู่เสมอ

อุปนิสัย

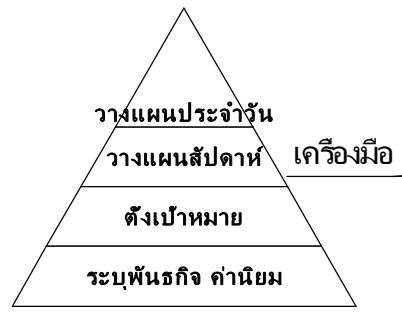
ประสานพลัง

บทบาททั้ง 4
ของการเป็นผู้นำ

- การเป็นแบบอย่าง (Modeling)
- การกำหนดทิศทาง (Pathfinding)
- การปรับแนวทางให้สอดคล้อง (Alignment)
- การปลดปล่อยศักยภาพ (Empowerment)

อุปนิสัย 7 ประการ
 7 Habits Highly Effective People
 (Stephen R. Covey)

วิเคราะห์กรอบแนวคิดโดยอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ		
อุปนิสัย	หลักการ	กรอบความคิด
1 โปรแอกทีฟ	ความจริง ผิดชอบ/ความตั้งใจ	ความมุ่งมั่นในตนเอง
2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ	วิสัยทัศน์ไม่เปลี่ยนแปลง	การส่งผลกระทบต่อสิ่งอื่น
3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน	ความซื่อสัตย์สุจริต/การปฏิบัติ	ลำดับความสำคัญ/การลงมือ
4 คิดแบบชนะ/ชนะ	ความเคารพในอีกคนและกัน	การมีจิตใจกว้างขวาง
5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา	ประโยชน์ร่วมกัน	ความไม่ไว้วางใจสิ่งอื่น
6 ผนึกพลังประสานความแตกต่าง	ความเข้าใจกันและรับ	ความกล้าหาญ
7 ล้มเหลวให้คมอยู่เสมอ	การร่วมมืออย่างสร้างสรรค์	ความแตกต่างด้านคุณค่า
	คำพูด	บุคคลในองค์กร

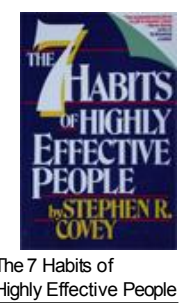
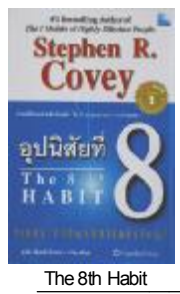

Framework

- อุปนิสัย
- หลักการ
- กรอบความคิด

หนังสือสามเล่ม
อ่านประกอบกัน

Glocalization Training Center
 Your Dream, We Do
 ความฝันของท่าน งานสร้างสรรค์อยู่ที่เรา

